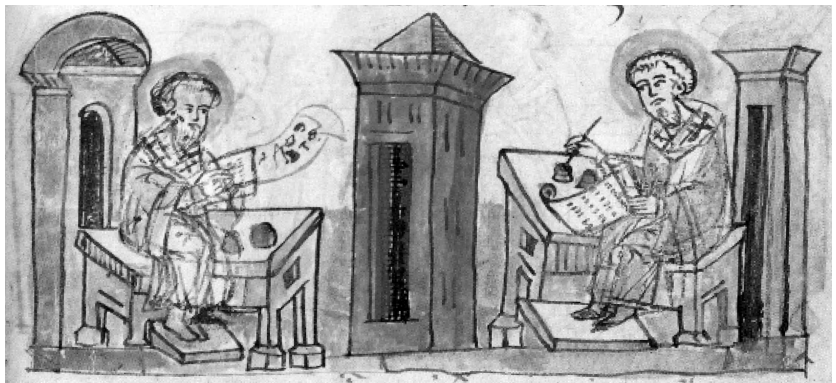

про авторів

Тетяна Артеменко – астроном, провідний інженер Головної астрономічної обсерваторії Національної академії наук України (НАН), м.Київ. Наукові зацікавлення: історія астрономії в Україні та в світі. Вивчала роль українських вчених у розвитку астрономічної науки в перших європейських університетах XV-XVIII століть (Юрія Дрогобича, Феофана Прокоповича, Іринія Фальківського, Яна Латоса), а також вплив династії Струве на астрономічні дослідження в Україні; є співавторкою бази даних «Астрономи-Україна». Ці дослідження разом із історією астрометрії в Україні покладено в основу кандидатської дисертації, яка готується до захисту.

Оксана Богуш – мовознавець, кандидат філологічних наук, з 2009 р. викладач української мови та літератури Золочівського коледжу Національного університету «Львівська політехніка». 2009 року закінчила українське відділення філологічного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка. Тема кандидатської дисертації – «Українська астрономічна термінологія кінця XIX – першої третини XX століття: генеза, структура, системна організація» (2015 р., спеціальність – українська мова). Упродовж 2010-2014 рр. – аспірант кафедри українського прикладного мовознавства ЛНУ ім. І. Франка. Автор 17 наукових статей в українських та закордонних виданнях. Наукові зацікавлення: лексикологія, термінознавство.

Наталія Бондар – книгознавець, історик книги, джерелознавець, філігранолог, бібліограф стародруків. Кандидат історичних наук, старший науковий співробітник. Завідувач відділу стародруків та рідкісних видань Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Автор більш ніж 90 наукових статей

у вітчизняних і зарубіжних журналах та збірниках. Укладач каталогів «Кириличні стародруки 15–17 ст. у Національній бібліотечі України імені В. І. Вернадського» (Київ, 2008, у співавторстві з Р. Кисельовим), «Видання І. Федорова та П. Мстиславця з фондів Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського: дослідження, попримірниковий опис (Київ, 2012)». Тема канд. дис. «Історико-книгознавче дослідження видань І. Федорова та П. Мстиславця: філігранологічний аспект».

Ірина Вавилова – астроном, кандидат фізико-математичних наук, завідувача лабораторії великомасштабної структури Всесвіту Головної астрономічної обсерваторії НАН України, м.Київ. Член Міжнародного астрономічного союзу, Європейського астрономічного товариства, Міжнародної академії астронавтики. Наукові зацікавлення: позагалактична астрономія, історія астрономії. Підготувала детальний аналіз історії астрономії і наукових шкіл в Україні XX століття (С. Брауде, Н. Барабашов, А. Орлов, Е. Федоров, А. Северний, С. Всехсвятський та А. Яковкін). Під її керівництвом захищено чотири кандидатських дисертації, включно з однією з історії астрономії (М. Балишев, Історико-наукове дослідження життя та творчості Отто Людвіговича Струве. 1897–1963). Автор шести монографій та підручників. Нагороджена державним Орденом княгині Ольги III ступеня. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Альона Вамуш – історик, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри методики викладання суспільно-гуманітарних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. 2005 року закінчила факультет історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Ю. Федько-

вича. Тема кандидатської дисертації «Світотрядна символіка металевих жіночих прикрас населення Карпато-Дністровського регіону (друга половина V – перша половина XIII ст.)» (2012 р., спеціальність – історія України). Публікується у вітчизняних фахових виданнях, наукових і науково-популярних збірниках та періодиці. Автор понад 50 наукових та навчально-методичних статей. Наукові зацікавлення: історія, археологія та етнографія (Карпато-Дністровський регіон, слов'янський та давньоруський час).

Михайло Відейко – археолог, доктор історичних наук, завідувач НДЛ археології Київського університету імені Бориса Грінченка, старший науковий співробітник Інституту археології НАН України на громадських засадах. Закінчив історичний факультет Державного університету ім. Т. Шевченка 1982 року. Тема кандидатської дисертації – «Економіка та суспільний лад трипільського населення Південного Побужжя» (1993), докторської – «Етносоціальні трансформації у Центральній та Південно-Східній Європі V-IV тис. до н.е.» (2016). Автор близько 600 наукових праць, серед них 11 монографій, а також 24 науково-популярних книжок з археології та давньої історії України. Наукові зацікавлення: вивчення трипільських протоміст, давньої історії Центральної та Південно-Східної Європи. Почесний громадянин с.Трипілля.

Андрій Гречило – історик, доктор історичних наук, провідний науковий співробітник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Голова Українського геральдичного товариства. Член Міжнародної академії геральдики. Дійсний член НТШ і голова комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін Наукового товариства ім. Т. Шевченка в

Україні. Сфера наукових зацікавлень: міська, земельна, державна, організаційна геральдика, сфрагістика, вексилологія та емблематика. Автор багатьох муніципальних, територіальних та корпоративних символів (у т. ч. співавтор малого Державного герба України). Редактор вісника «Знак» та «Генеалогічних записок».

Александр Дрбал – астрономо-геодезист, історик геодезії, бібліограф, перекладач, редактор, дописувач Вікіпедії, науковий співробітник Науково-дослідного геодезичного, топографічного і картографічного інституту (Чеська Республіка). Член Чеської асоціації українців. 1971 року закінчив Геодезичний факультет Національного університету «Львівська політехніка». Автор та співавтор більше 10 книг, серед них: підручника, біографічних словників (напр. «Чехи в Галичині»), історичного начерку «Кафедра геодезії. 140 років» і монографії «*Dějiny Čechů na Ukrajině* = Історія чехів в Україні» та близько 300 статей, зокрема, про астрономів і геодезистів Й. К. Лісганіга, Д. Зброжека, В. Ласку, Р. Даублебського фон Штернека, Й. Сикору, К. Вайгеля, Л. О. Грабину, А. Д. Моторного, А. Л. Островського і А. В. Буткевича та про роль астрономії, геодезії і картографії в житті Т. Шевченка, Г. Сковороди, Я. А. Коменського і П. Й. Шафарика. Публікується у фахових («*Geodetický a kartografický obzor*», «Геодезія, картографія і аерофотознімання» і «Вісник геодезії та картографії»), слов'янських («*Český lid*» і «*Slovanský přehled*») і бібліографічних («*Novinky Zeměměřické knihovny*») періодичних виданнях, збірнику з історії геодезії і картографії («*Z dějin geodézie a kartografie*») і збірниках конференцій, в чеській і українській Вікіпедіях тощо. Наукові зацікавлення: історія астрономії, геодезії і картографії в Західній Україні, чехи в Україні. Почесний геодезист України.

Юлія Звездіна – кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник Музеїв Московського Кремля. Отримала спеціальність історика мистецтва в Московському державному університеті ім. М. Ломоносова. Автор монографій «Емблематика в світі старовинного натюрморту. До проблеми прочитання символу» (1997 р.), «Скульптурне оздоблення кремлівських соборів. Шляхи інтерпретації ренесансного декору» (готується до друку) і ряду статей, присвячених старовинній символіці й емблематиці, зокрема емблемам і алегоріям в українській бароковій проповіді другої половини XVII ст.

Юрій Карпенко (1929-2009) – мовознавець, член-кореспондент Національної академії наук України (2006), академік Академії наук вищої школи України (1996), доктор філологічних наук (1967), професор (1968). Закінчив Львівський університет (1953). Завідувач кафедри української мови (з 1958 р.), декан філологічного факультету (з 1965 р.) Чернівецького університету. Від 1968 року працював в Одеському університеті ім. І. І. Мечникова – завідувач кафедри загального і слов'янського мовознавства, з 1978 р. – завідувач кафедри російської мови, з 1991 р. – завідувач кафедри української мови, з 2001 р. – професор кафедри української мови. Автор 8 монографій, 5 підручників та численних наукових та науково-популярних публікацій з ономастики, діалектології, історії української мови. Підготував 62 кандидати і 5 докторів наук. Заслужений діяч науки і техніки України (2009).

Іван Крип'якевич (1886-1967) – історик, академік АН УРСР, завідувач кафедри та професор Львівського університету імені Івана Франка, директор Інституту суспільних наук АН України. Автор численних на-

укових та науково-популярних публікацій (статей, книг, підручників) з історії, археології, історії культури України та Галичини. Закінчив філософський факультет Львівського університету (1909). Дисертація – «Козаччина і Баторієві вольності» (1911). Викладав у гімназіях, університетах. У 1921-1924 роках – професор та секретар сенату Українського Таємного Університету (Львів). Дійсний член, секретар та голова історичної секції Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка. Редактор «Записок НТШ» та інших періодичних видань.

Тетяна Люта – історик, кандидат історичних наук, заступник генерального директора Музею історії м. Києва, викладач кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія» (від 1993 р.). Тема кандидатської дисертації – «Картографування території Києва та інформаційні можливості карт і планів міста XVII - XIX ст.» (2004 рік, спеціальність – історіографія, джерелознавство, спеціальні історичні дисципліни). Автор багатьох наукових публікацій.

Ярослав Матвійшин – історик математичного природознавства і картографії, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту математики НАН України (м.Київ), професор Міжнародної Академії Сан Маріно. 1963 закінчив механіко-математичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка. Тема кандидатської дисертації – «Історія математики в Україні від найдавніших часів до XVIII століття» (1969 рік, спеціальність – історія науки і техніки - фізико-математичні науки). Автор близько 100 наукових та науково-популярних публікацій різними мовами в Україні та закордоном, окремих видань: Юрій з Дрогобича (Київ, 1969), Мартин із Журавиці (Київ, 1969), Невідомий матема-

тичний рукопис XVII ст. з Києво-Могилянського колегіуму (Київ, 1981), *La cultura e la scienza (con particolare riguardo alla matematica) nei rapporti tra Italia e Ucraina* (Padova, 1991 та Roma, 1992). Наукові зацікавлення: історія астрономії, математики, механіки, картографії та філософії в Україні, наукові зв'язки України зі Західною Європою, козацька тематика, есперанто.

Юрій Миненко – літературознавець, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія» (м. Острог). У 2002-2006 рр. навчався в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова (м. Київ). 2008 року закінчив магістерську програму «Філологія» Національного університету «Києво-Могилянська академія». Тема кандидатської дисертації: «Геральдична поезія в українському літературному бароко» (2011 р., спеціальність – українська література). Автор наукових статей і монографії «“Зри сія знаменія княжате славного”. Геральдична поезія в українському бароко». Наукові зацікавлення: українська література епохи бароко, спадщина письменників Острозького літературного кола останньої чверті XVI – першої половини XVII століть.

Галина Наєнко – мовознавець, доктор філологічних наук, доцент Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тема докторської дисертації – «Структурно-семантичні та функціональні параметри староукраїнського наукового тексту XVI – XVIII ст.» (2014 рік, спеціальність – українська мова). Наукові зацікавлення: історична граматики української мови, історія української літературної мови, історичне термінознавство, історія українського мовознавства, історія наукового тексту/дискурсу. Виклади: КНУ імені Тараса

Шевченка, університет імені Палацького в м. Оломоуці (Чеська республіка). Автор понад 90 наукових і науково-методичних праць у виданнях України, Чехії, Німеччини, Росії.

Іван Паславський – провідний науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, кандидат філософських наук. Досліджує історію української філософії та релігійно-церковного життя України середніх віків і ранньомодерного часу. Автор близько 300 наукових та науково-популярних праць. Найголовніші з них: *З історії розвитку філософських ідей на Україні в кінці XVI – першій третині XVII століття* (Київ, 1984); *Між Сходом і Заходом. Нариси з культурно-політичної історії Української Церкви* (Львів, 1994); *Коронація Данила Галицького в контексті політичних і церковних відносин XIII століття* (Львів, 2003); *Український епізод Першого Ліонського собору (1245 р.)*. Дослідження з історії європейської політики Романовичів (Львів, 2009); *Гисихія і Раціо. Філософський світ української культури середніх віків і ранньомодерного часу* (Львів, 2015).

Олена Полевщикова – головний бібліограф Наукової бібліотеки Одеського національного університету, кандидат історичних наук. Коло наукових інтересів: проблеми історичного книгознавства, насамперед – історія формування бібліотеки родини Воронцових; історія французької еміграції в Росії наприкінці XVIII – початку XIX ст. Автор понад 70 статей, також опублікованих за кордоном (Франція, Польща, Росія); автор-упорядник «Каталогу видань XVI століття у фондах Наукової бібліотеки ОНУ» (2005) та ін. Спільно з проф. університету Поля Валері Д.Трієром (Монпельє, Франція) підготувала до публікації листи герцога Рішельє (*Lettres d'Odessa, 1803-1814.* – Paris, 2014), видані в серії «Архіви Сходу» Міжнародного товари-

ства вивчення XVIII в. Неодноразово брала участь у міжнародних конференціях і colloquia (Франція, Польща, Росія, Італія).

Ігор Пошивайло – етнолог, керамолог, музесознавець, культурний менеджер, кандидат історичних наук, заслужений діяч мистецтв України, заступник генерального директора з наукової роботи Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара», голова Київського осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України, голова експертної комісії з нематеріальної культурної спадщини при Мінкультури. Закінчив аспірантуру Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського НАН України, захистив кандидатську дисертацію на тему «Міфологія ритуальні аспекти гончарства як полісемантичної знакової системи» (1998). Студював проблеми інтерпретації культурної спадщини у Смітсонівському Інституті як Фулбрайтівський дослідник (Вашингтон, 2009-2010). Сфера наукових зацікавлень: семіотичні аспекти традиційної народної культури, зокрема, міфопоетика й етнофілософія образотворення, етнологія світового гончарства, символізм української народної орнаментики, проблеми збереження і примноження традиційної культурної спадщини, музейна комунікація. Автор наукової монографії «Феноменологія гончарства: семіотико-етнологічні аспекти» (2000), а також близько сотні статей з проблем народної культури і музеології. Науковий редактор і упорядник низки видань, зокрема наукових збірників «Гончарівські Читання», «Актуальний Музей», багатотомного історико-етнографічного мистецького альбому Івана Гончара «Україна й Українці». Директор Музею Революції гідності.

Ірина Процик – мовознавець, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри української мови Національного уні-

верситету «Києво-Могилянська академія». Тема кандидатської дисертації – «Українська фізична термінологія другої половини XIX – першої третини XX століття» (1999 р.). У 1995-1998 рр. – аспірант кафедри української мови Львівського національного університету ім. І. Франка, з 1998 р. – асистент кафедри українського прикладного мовознавства ЛНУ ім. І. Франка, з 2002 р. – доцент цієї кафедри. У 2000-2002 рр. – ад'юнкт закладу україністики Інституту слов'янської філології Вроцлавського університету. Стажувалась у Варшавському, Віденському, Вроцлавському та Ягеллонському університетах. Стипендістка Польсько-американської комісії Фулбрайта (2007-2008 рр.), Фондації на підтримку науки (2009-2010 рр.), Австрійської служби академічних обмінів (2015 р.). Автор монографії «Українська фізична термінологія на зламі XIX – XX століть» (2004 р.), «Лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови. Астрономічні назви» (2006 р., у співавторстві з Галиною Тимошик), близько 100 статей. Наукові зацікавлення: лексикологія, термінознавство, соціолінгвістика, контрастивні студії слов'янських мов, риторика, навчання української мови як чужої.

Василь Пуцко – мистецтвознавець, історик мистецтва, старший науковий співробітник (від 1973 р.) та заступник директора з наукової роботи (з 1994 р.) Музею образотворчих мистецтв м.Калуга. Закінчив Інститут живопису, скульптури і архітектури ім. І. Рєпіна (1967 р.). Основні наукові зацікавлення – художня спадщина Київської Русі, України, християнського Сходу й Західної Європи епохи Середньовіччя. Автор біля 700 наукових та науково-популярних публікацій. Заслужений працівник культури Росії (1994).

Юрій Скрипчук – астроном-аматор, популяризатор астрономії, співзасновник

громадської організації «Бердянське товариство аматорів астрономії “Оріон”», віцепрезидент Бердянського товариства аматорів астрономії «Оріон», співавтор будівництва сонячного годинника у м. Бердянську Запорізької області. Автор книги «Годинники, що несуть радість», близько 30 статей в науково-популярних часописах «Всесвіт, простір, час», «Наше небо», інших виданнях, співавтор щорічного видання «Бердянський астрономічний календар». Зацікавлення – історія астрономії, вимір часу, журналістика, просвітницька діяльність.

Віктор Соколов – історик, книгознавець, бібліограф, кандидат історичних наук, головний бібліотекар науково-дослідного відділу Національної парламентської бібліотеки України. Закінчив Київський інститут культури ім. О. Є. Корнійчука (1988 р., спеціальність – книгознавство, бібліографознавство, бібліотекознавство), Київський університет ім. Тараса Шевченка (1996 р., спеціальність – історія), аспірантуру Київського інституту культури (1993-1995 рр.). У 1998 р. отримав ступінь кандидата історичних наук, у 2005 р. – звання доцента. Був викладачем латинської мови у Київському університеті ім. Тараса Шевченка (1996-1998 рр.), завідувачем кафедри гуманітарних дисциплін Київського університету права (1998-2008 рр.), старшим науковим співробітником Інституту європейських досліджень НАН України (2008-2010 рр.), заступником директора з наукової роботи Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України (2010-2013 рр.). Автор більше 60 наукових статей та декількох навчально-методичних посібників.

Марина Стрельник – археолог, завідувач відділу «Найдавніша та середньовічна історія» Національного музею історії України (м. Київ). 1984 року закінчила історичний

факультет (кафедра археології та музеєзнавства) Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Наукові зацікавлення: релігійні уявлення слов'ян, музеєзнавча тематика. Автор багатьох наукових та науково-популярних праць.

Микола Тупчієнко – археолог, етнолог, кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук та документознавства. Закінчив кафедру археології та музеєзнавства історичного факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (1982 р.). Тривалий час (1987-1994 рр.) очолював сектор археології, відділ охорони пам'яток історії та культури Кіровоградського обласного краєзнавчого музею та Кіровоградську охоронну археологічну експедицію при цьому музеї. З 1995 р. на викладацькій роботі в Кіровоградському національному технічному університеті. Впродовж 2011-2014 рр. виконував обов'язки заступника директора у Кіровоградській обл. Державного підприємства «Охоронна археологічна служба України» при Інституті археології НАН України. Автор і співавтор понад 60 публікацій з археології, етнології, музеєзнавства, історії Кіровоградщини, а також п'яти музейних виставок. Лауреат двох премій Кіровоградської області, а саме: ім. В. М. Ястребова з краєзнавства, «Духовний скарб Кіровоградщини» в галузі культури.

Леонід Ушкалов – літературознавець і письменник. Вихованець Харківського університету й Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, доктор філологічних наук (1996), професор (2002). З 1982 року й до сьогодні працює на кафедрі української і світової літератури Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Член Національної спілки письменників України (2013). Сфера наукових інтересів: історія

української літератури, філософії та богослов'я XI–XXI століть. Автор книжок: «Нариси з філософії Григорія Сковороди» (Харків, 1993), «Світ українського бароко» (Харків, 1994), «Григорій Сковорода і антична культура» (Харків, 1997), «3 історії української літератури XVII–XVIII століть» (Харків, 1999), «Українське барокове богослов'я» (Харків, 2001), «Два століття Сковородіани» (Харків, 2002), «Григорій Сковорода: семінарії» (Харків, 2004), «Есеї про українське бароко» (Київ, 2006), «“На ристованнях історії української літератури”: дещо про рецепцію нашої класики» (Львів; Київ, 2007), «Тарас Шевченко» (Харків, 2009), «Григорій Сковорода» (Харків, 2009), «Від бароко до постмодерну» (Київ, 2011), «Реалізм – це есхатологія: Панас Мирний» (Харків, 2012), «Панас Мирний» (Харків, 2012), «Григорій Квітка-Основ'яненко» (Харків, 2012), «Моя шевченківська енциклопедія: із досвіду самопізнання» (Харків; Едмонтон; Торонто, 2014), «Що таке українська література» (Харків, 2014), «Сковорода, Шевченко, фемінізм...» (Харків, 2014), «Література і філософія: доба українського бароко» (Харків, 2014), «Що таке українська література» (Львів, 2015). Лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії імені Григорія Сковороди (2007) та премії Національної академії наук України імені Івана Франка (2010).

Володимир Цибесков (1930–1996) – історик, археолог. Працював на кафедрі археології історичного факультету Одеського університету. Розкопки поселення Березівської ГЕС (1962–1965 рр.).

Ірина Ціборовська-Римарович – історик, книгознавець, архівіст, кандидат історичних наук, старший науковий співро-

бітник відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського (Київ). Тема кандидатської дисертації – “Родові бібліотеки Правобережної України XVIII ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: історія та бібліографічна реконструкція” (2001). 2007 року одержала звання старшого наукового співробітника. Член Міжнародного наукового товариства дослідників XVIII століття. Наукові зацікавлення: історія приватних і монастирських бібліотек України XVII–XVIII ст., історія друкарень XVII – першої чверті XIX ст. етнічних українських земель, книжна культура України і Речі Посполитої XVII–XVIII ст., джерелознавство, маргіналістика. Автор понад 80 наукових праць та монографії «Родові бібліотеки Правобережної України XVIII століття (Вишневецьких-Мнішеків, Потоцьких, Мікошевських): історична доля та сучасний стан» (2006 р.).

Юлія Шустова – історик, джерелознавець, кандидат історичних наук (1998), доцент (2005). Заступник керівника Вищої школи джерелознавства, допоміжних і спеціальних історичних дисциплін, доцент кафедри допоміжних і спеціальних історичних дисциплін Історико-архівного інституту Російського державного гуманітарного університету, старший науковий співробітник Науково-дослідного відділу рідкісних книг (Музею книги) Російської державної бібліотеки. Наукові зацікавлення – джерелознавство, зокрема, джерелознавство українських корпорацій XVI–XVIII ст., допоміжні історичні дисципліни (палеографія, хронологія, геральдика, символіка), історія стародруків, історія книжкової культури. Автор монографії «Документы Львовского Успенского Ставропигийского братства (1586–1788): источниковедческое исследование» (2009) та понад 100 наукових статей.